

Produkthandlere

Vi har fundet forureninger i jorden på mange af de grunde, hvor der tidligere har ligget en produkthandler. Forureningerne skyldes i de fleste tilfælde lang tids påvirkning af jorden med kemikalier, olie og støv fra store oplag af skrot og andre genbrugsprodukter. Forureningen kan også være sket ved, at olie og kemiske væsker er hældt direkte på jorden eller er løbet ud af kasserede biler. Den kan også skyldes udsivning fra utætte fyringsolietanke og benzin- og olieudskillere eller ved uheld, hvor f.eks. en beholder er væltet eller en slange er hoppet af.

Produkthandlers brug af miljøskadelige stoffer

Produkthandlere er virksomheder, der indsamler, sorterer og videresælger jern- og metalskrot. Hos nogle produkthandlere sorteres og bearbejdes affaldet/skrottet mekanisk, inden det sælges, mens det hos andre videresælges uden sortering og bearbejdning. Produkthandlere modtager desuden kasserede biler og udtager genanvendelige reservedele, som oplagres med henblik på videresalg.

I forbindelse med produkthandel og genbrugsvirksomhed håndteres der tit et stort antal skrotprodukter med et ofte ukendt indhold af olie og kemiske stoffer. Maskiner, motorer og andre bildele indeholder tit rester af olie og kemiske væsker. Akkumulatorer og elektriske komponenter kan bestå af dele med indhold af metaller. Hos produkthandlere oplagres der tit aftappede kemiske stoffer i tromler, mens de kemiske stoffer hos andre hældes direkte på jorden.

Mange af disse stoffer kan have skadevirkninger på sundhed og miljø - også når de havner i jorden.

Årsag til forurening

Forureningsrisikoen er afhængig af, hvilken type skrot der modtages, og hvordan det behandles, men det afhænger også af, hvilken orden og renlighed der er hos produkthandleren. Nogle af de almindeligste årsager til forurening er nævnt i skemaet.

Hvor hos produkthandleren?	Årsag til forureningen
Pladser, hvor der klippes og presses skrot	Spild og udvaskning af kemiske stoffer
Pladser, hvor der demonteres brugbare reservedele samt aftappes væsker	Spild og udvaskning af kemiske stoffer, direkte udledning på jorden
Beholdere med flydende kemikalieaffald	Udsivning fra utætte beholdere, spild ved håndtering og påfyldning
Oplag af gamle biler og bildele	Udsivning af kemiske stoffer
Benzin- og olieudskillere	Utætheder
Fyringsolietanke	Utætheder i tanke og rørsystemer, overfyldning af tanke

Stofferne og deres skæbne i miljøet

Jorden og grundvandet under produkthandlervirksomheder kan være udsat for forurening med mange forskellige kemiske stoffer. De almindeligste stoffer og deres skæbne i miljøet er vist i skemaet.

Stofstype	Hvor ender stofferne?	Hvad sker der med stofferne?
Olieprodukter, f.eks. benzin, skære-, smøre- og hydraulikolie	Spredes i jorden - kan udvaskes til grundvandet og afdampe til indeklimaet	Kan nedbrydes i jorden og grundvandet
Metaller, f.eks. bly, zink, cadmium, kobber og nikkel	Bindes i jorden	Kan ikke nedbrydes
Tjærestoffer, PAH	Bindes i jorden	Nedbrydes kun langsomt
Køler- og bremsevæske, f.eks. glycoler og alkoholer	Spredes i jorden - kan udvaskes til grundvandet	Kan nedbrydes i jorden og grundvandet
Opløsningsmidler, f.eks. chlorerede opløsningsmidler	Spredes i jorden – kan udvaskes til grundvandet og afdampe til indeklimaet	Kan nedbrydes i jorden og grundvandet. Nogle opløsningsmidler nedbrydes kun langsomt i jord og grundvand

Yderligere information

Vil du vide mere om produkthandlers forurening af jord- og grundvandsmiljøet, henviser vi til:

Branchebeskrivelse for produkthandel, autoophug og jern- og metalgenvindingsvirksomheder. Amternes Videncenter for Jordforurening. Teknik og Administration Nr. 9, 1997.

Rapporten finder du på Amternes Videncenter for Jordforurenings hjemmeside under "Rapporter" på www.avjinfo.dk.